

licher Hügel'; vgl. fries. *fial*⁹). Besonders populär wurde *Anapilis* seit 1924, als im Ostseebad Palanga dieser Name dem Kurhaus gegeben wurde. Heute lesen wir kaum einen Nachruf in der Zeitung, wo es nicht heißt "er / sie ist nach Anapilis ausgewandert" (*jis iškeliao į Anapili*).

Das war natürlich nur eine Skizze aus der Geschichte der Eigennamen, die mit der Mythologie verbunden sind, ein Versuch zu zeigen, inwiefern diese Namen die alten Mythen oder ihre Fragmente manifestieren. In weiteren wäre es wohl zweckmäßig, diese Erscheinung unter einem anderen Aspekt zu betrachten, wie es in dem bereits erwähnten *Lexikon der Religionen* heißt: «Da die "Mythen des Alltags" sich nicht in ihrer vollen Gestalt zeigen, bleiben sie dem kritischen Vernunft entzogen. Man konnte versuchen, diese Art von Mythen als (fragmentarische) Artikulation der "Zivilreligion" zu interpretieren»¹⁰.

Mažųjų "kasdienybės mitų" atšvaitai lietuvių vardyne
Bronys Savukynas (Vilnius)

R. Barthes'o terminu "kasdienybės mitai" čia vadinamos lietuvių senųjų mitų nuotrupos, susijusios su dievybių bei mitinių būtybių vardais, kuriuos XX a. imta vartoti sekulariai, kasdieniame gyvenime, visų pirma kaip žmonių vardus. Skiriami trys šiuo vardu vartojoimo atvejai: 1) remitologizuota vartosena, kai vardai turi išlaikę simbolinį ryšį su mitais, kai jų reikšmėje aiški nuoroda į dievybės funkciją, pvz., moterų vardai *Dalia*, *Laima*; 2) demitologizuota vartosena, kai mitologiniai vardai vartojaami pragmatiniai tikslais - firmoms, prekėms pavadinti, pvz., "Laima" - viešbutis ir naktinis baras; 3) mitologizuota pseudomitinių vardų vartosena, kai mitologinė konotacija suteikiama falsifikuotiems (pvz., istoriko Narbuto pramanytiems) vardams. Si mitų rūšis interpretuotina, kaip "pilietinės religijos" (*Zivilreligion*) artikuliacija.

⁹ J. de Vries, *Altnordisches etymologisches Wörterbuch*, Zweite verbesserte Auflage, Leiden, E.J. Brill 1977.

¹⁰ *Lexikon der Religionen*, zit., 446.

MATERIALI PRELIMINARI PER UNA BIBLIOGRAFIA
DELLA MITOLOGIA BALTIKA. II
a cura di

Pietro U. Dini (Pisa) & Nikolai Mikhailov (Udine)

Con questo aggiornamento dei materiali preliminari per una bibliografia della letteratura baltistica di argomento mitologico s'intende integrare il primo elenco sullo stesso tema già pubblicato quattro anni fa su questa stessa rivista.¹ La bibliografia contava allora 914 posizioni. Nella breve introduzione che la precedeva veniva sottolineato che si trattava del primo tentativo di creare una lista, relativamente completa, dei contributi dedicati a ciò che, in modo convenzionale, si può sussumere sotto l'etichetta di "mitologia baltica".² Oggi è ragionevole pensare che altre integrazioni bibliografiche seguiranno a questa prima.

I curatori non si nascondevano le varie difficoltà che insorgono quando si affronta il compito di redigere una tale bibliografia. Una prima difficoltà consiste nel tracciare una linea di demarcazione tra ciò che è "mitologia" e ciò che è "folclore", "storia delle religioni" e, in alcuni casi, perfino "linguistica". Una seconda difficoltà risiede nella presenza di una grande quantità di contributi per contenuto marginali o comunque collaterali alla tematica mitologica *sensu*

¹ *Materiali preliminari per una bibliografia della mitologia baltica (dal 1900)*, a cura di P.U. Dini & N. Mikhailov, "Res Balticae", 3, 1997, pp. 165-212.

² A proposito del termine "mitologia" in relazione alle tradizioni baltica e slava v.: N. Mikhailov, *Baltoslovanska mitologija - baltska in slovanska mitologija - slovenska mitologija. Nekaj terminoloških opomb*, "Traditiones", 26, Ljubljana 1997, pp. 77-99; N. Mikhailov, *Einige Anmerkungen zum Begriff "baltisch-slavische" Mythologie*, in *Aspekte baltischer Forschung. R. Eckert zum 65. Geburtstag*, herausgegeben von J.-D. Range, München - Greifswald 2000, pp. 206-225.

stricto; talora però la marginalità è semplicemente editoriale: si pensi alle pagine (o capitoli) sulla mitologia baltica in opere generali di baltistica, delle voci nelle encyclopedie e nei dizionari mitologici, degli articoli dedicati alla mitologia comparata nei quali la tradizione baltica viene menzionata solo di sfuggita. Va da sé che è difficile e complicato comprendere in una bibliografia anche tutti i lavori di questo tipo.

L'intenzione dei curatori resta quella — quando si metterà mano ad una generale revisione del materiale bibliografico raccolto — di porsi determinati confini e di limitarsi a quei contributi che riguardano inanzitutto il paganesimo medievale prechristiano dei popoli baltici (analisi delle fonti storiche e ricostruzione).

Tuttavia, visto che nell'elenco pubblicato del 1997 furono inclusi anche molti contributi riguardanti il folclore, i curatori hanno deciso di proseguire sulla stessa via già percorsa. Gioverà pertanto ripetere l'umile premessa secondo la quale, nella stesura della bibliografia mitologica baltica, la selezione del materiale folclorico non può che essere fortemente soggettiva.

Quaestio intricata est, et multis difficultatibus involuta...

Un segno dei nostri tempi è il fatto che molti materiali mitologici compaiono oggi anche in rete (internet). Purtroppo essi spesso si caratterizzano per grande superficialità (e ciò vale anche — occorre dire — per i siti di istituzioni scientifiche; per non parlare delle fantastiche "trovate" mitologiche di varie associazioni di neopagani). Per questa buona ragione il ricorso a questo tipo di dati non rientra nei piani dei curatori.³

³ Si indicano di seguito alcuni siti più affidabili:

<http://www.lithuanian.net/resource/myths.htm>;
<http://neris.mii.lt/heritage>;
<http://ausis.gf.vu.lt>;
<http://www.llti.lt/default.htm> per la tradizione lituana; per quella lettone invece: <http://pagan.drak.net/wwcrewpaganism4.html>;
http://www.pantheon.org/mythica/articles/latvian_mythology.html.

L'aggiornamento qui proposto riguarda soprattutto la letteratura pubblicata nell'ultimo lustro (1996-2000); si sono però recuperati alcuni dati bibliografici relativi all'inizio degli anni Novanta che erano sfuggiti in precedenza. Infine sono presenti alcuni altri contributi più antichi, ripescati, per così dire, nel corso della ricerca bibliografica.

1. L. Adamovičs, *Senlatviešu religija vēlajā dzelzs laikmetā*, Rīga 1937.
2. V. Bagdanavičius, *Kultūrinės gelnės pasakose*, Vilnius 1992.
3. V. Bagdanavičius, *Laumių praeitis Lietuvoje*, Vilnius, Veja 1999, 270 pp.
4. J. Balys, *Žalčių gerbimas senovės Lietuvoje*, "Aidai", 3, 1947, 115-118.
5. J. Balys, *Moterys ir gyvatės (žalčiai): Baltiškos kilmės pasaka ir jos giminaičiai. Pasaulinis motyvo išplitimas*, "Liaudies kultūra", 1991, 5, 15-18.
6. J. Balys, *Lietuvių kalendorinės šventės. Tautosakinė medžiaga ir aiškinimai*, Vilnius 1993.
7. J. Balys, *Dangaus garbinimas [apie senovės lietuvių garbintus Saulę, Mėnulį ir žvaigždes]*, "Liaudies kultūra", 2, 1995, 6-10.
8. J. Balys, *Raštai*, I, parengé R. Repšienė, Vilnius 1998, 303 pp.
9. G. Bauer, *Gesellschaft und Weltbild im baltischen Traditionsmilieu. Eine soziologisch-volkskundliche Untersuchung über die Gesellschaft und Mythologie bei den baltischen Völkern, dargestellt anhand historischer und volkskundlicher Quellen*, Heidelberg 1972.
10. G. Beresnevičius, *Tikėjimai metempichoze senovės lietuvių pasaulėžiūroje*, in *Liaudies kūryba*, Vilnius 1992, 65-91.
11. G. Beresnevičius, *Senovės lietuvių sielos sampratos metmenys: siela ir gamtos elementai*. - Bibliogr., "Liaudies kultūra", 1, 1993, 11-15; 6, 1992, 48-49.
12. G. Beresnevičius, *Angelas turi nagus: Apie dievų pasiuntinių baltiškoje religinėje tradicijoje*. - Bibliogr., "Liaudies kultūra", 1996, 6, 6-7.

13. G. Beresnevičius, *Protėvių kultas. Vėlių maitinimas*. - Bibliogr., "Liaudies kultūra", 1, 1996, 14-16.
14. G. Beresnevičus, *Die Religionsreform des Brutenis*, "Res Balticae", 1997, 153-164.
15. G. Beresnevičius, *Kosmosas ir šventvietės lietuvių ir prūsų religijose*, Kaunas 1998, 44 pp.
16. G. Beresnevičius, *Apie lietuvių religijos ir mitologijos rekonstravimo galimybes*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, 29-32.
17. G. Beresnevičus, *Laiškas redaktoriui apie pagonybės alkį*, "Naujasis Židinys / Aidai", 9-10, 2000, 433-436.
18. J. Beyer, *Prolegomena to a History of Story-telling around the Baltic Sea, c. 1550-1800*, "Folklore", 4, 1997.
19. H. Biezaïs, *Die baltische Religion*, in *Theologische Realenzyklopädie*, V, Berlin - New York 1980, 138-145.
20. E. Brastinš, *Dievturu Cerokslis jeb Teoforu Katkisms. Tas ir senlatviešu dievestības apcerējums*, Rīga 1932.
21. I. Čepienė, *Etninė kultūra ir ekologija: vandens ir medžio sakralumas*, Vilnius 1997, 85 pp.
22. P.U. Dini, *Nuo pagonybės prie krikščionybės*, in P.U. Dini, *Baltų kalbos. Lyginamoji istorija*, Vilnius 2000, 538 pp., 195-207.
23. P.U. Dini, N. Mikhailov, *Materiali preliminari per una bibliografia della mitologia baltica (1900-1996)*, "Res Balticae" 1997, 165-213.
24. P. Dundulienė, *Akys lietuvių pasaulėjautoje*, Vilnius 1992.
25. P. Dundulienė, *Gyvybės medis lietuvių mene ir tautosakoje*, Kaunas 1994.
26. P. Dundulienė, *Žalčiai lietuvių pasaulėjautoje ir dailėje* Vilnius 1996, 189 pp.
27. R. Eckert, *Litauisch Giltinė "Tod, Todesgöttin" und seine Herkunft*, "Ponto-baltica", 7, 1997, 41-52.
28. R. Eckert, *On the Cult of the Snake in Ancient Baltic and Slavic Tradition (based on language material from the Latvian folksongs)*, "Zeitschrift für Slawistik", 1/43, 1998, 94-100.
29. R. Eckert, *Eine slawische und baltische Erdgottheit*, "Studia mythologica Slavica", 2, 1999, 207-218.

30. M. Eliade, *Die Religion der Balten*, in M. Eliade, *Geschichte der religiösen Ideen*, III, Freiburg - Basel - Wien 1990, 35-39.
31. M. Gimbutas, *The Ancient Religion of the Balts. Prussians, Lithuanians and Letts*, "Lituanus", VIII/4, 1962, 97-100.
32. M. Gimbutas, *The Language of the Goddess*, New York 1989.
33. M. Gimbutas, *Die Balten. Geschichte eines Volkes im Ostseeraum*, Frankfurt am Main - Berlin 1991.
34. M. Gimbutas (M. Gimbutienė), *Senovinė simbolika lietuvių liaudies mene*, Vilnius 1994, 144 pp.
35. M. Gimbutas (M. Gimbutienė), *Senoji Europa*, Vilnius 1996, 381 pp.
36. A. Girininkas, *Baltų kultūros ištakos*, Vilnius 1994.
37. A. Girininkas, O. Lukoševičius, *Lietuvos prieistorė. Materialinės ir dvasinės kultūros raida, genčių formavimasis*, Vilnius 1997, 192 pp.
38. A.J. Greimas, *Mito balsai Lietuvoje. Susitikimai su A.J. Greimu*, "Tautosakos darbai", III (X), 1994, 22-52.
39. E. Gudavičius, *Lietuvos istorija*, I tomas. Nuo seniausių laikų iki 1569 metų, Vilnius 1999, 662 pp.; 179-190.
40. E. Gudavičius, *Diskusija?*, "Naujasis Židinys / Aidai", 9-10, 2000, 458-460.
41. K. Gudmantas, *Baltų religijos ir mitologijos šaltinių I t.*, "Naujasis Židinys/Aidai", 1/2, 1998, 70-76.
42. M. Jučas, N. Vėlius, [Žinias apie lietuvių ikikrikščioniškuosius tikėjimus M. Lasockis galėjo gauti iš amžininkų...], "Liaudies kultūra", 1, 1992, 4-5.
43. S. Karaliūnas, *Kai griaudžia Perkūnas [habil. dr. S. Karaliūno pasiskymas folkloristės dr. N. Laurinkienės habilitacinio darbo "Senovės lietuvių dievas Perkūnas: kalboe, tautosakoje, istoriniuose šaltiniuose" gynime]*, "Liaudies kultūra", 3, 54-55.
44. V. Karolis, *Archajinis lietuvių kultūros sluoksnis [nagrindžiami du tekstai geriausiai atskleidžiantys skirtingas archajiško kultūros sluoksnio sąmoningumo formas]*, "Liaudies kultūra", 3, 1992, 10-13.

45. B. Kerbelytė, *Raganos joja žirniauti*, in *Senovės baltų kultūra. Augalų ir gyvūnų simboliai*, Vilnius, Gervelė 1999, 237-247.
46. L. Klimka, *Apie lietuviškuosius žvaigždynų vardus*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, 108-114.
47. J. Kursiūtė, *Mitologiniai vaizdiniai dainų formulėse [latvių folkloro tyrinėjimai]*, iš latvių k. vertė Saulė Matulevičienė, "Liaudies kultūra", 6, 1994, 9.
48. N. Laurinkienė, *Mito atšaitai lietuvių kalendorinėse dainose*, Vilnius 1990.
49. N. Laurinkienė, *Perkūno ir velnio nesantaikos priežastis*. - Bibliogr., "Liaudies kultūra", 1, 1994, 9-10.
50. N. Laurinkienė, *Pasakų apie herojaus kovą su slibinu sąsajos su mitu*. Bibliogr., "Liaudies kultūra", 5, 1994, 6-7.
51. N. Laurinkienė, *Perkūnkulkė - griaustinio dievo ženklas*. - Iliustr., Bibliogr., "Liaudies kultūra", 1, 1996, 23-26.
52. N. Laurinkienė, *Laumės likimas*, "Liaudies kultūra", 5, 1996, 14-19.
53. N. Laurinkienė, *Mokslinio mitų tyrinėjimo prielaidos*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, 33-40.
54. N. Laurinkienė (rec.), *Baltų ir slavų mitologijos kontūrai*, in: "Kultūros barai", 10, 1998, 92-94.
55. N. Laurinkienė, *Ažuolas - Perkūno medis*, in *Senovės baltų kultūra. Augalų ir gyvūnų simboliai*, Vilnius, Gervelė 1999, 180-192.
56. N. Laurinkienė, *Transformations of the Lithuanian God Perkūnas*, "Studia mythologica Slavica", 3, Ljubljana 2000, 149-157.
57. N. Laurinkienė (rec.), V. Toporovo *baltų kultūros tyrimai ir artima bičiulystė su Lietuva*, "Kultūros barai", 11, 2000, 87-90.
58. J. Lebedys, *Pagonybės liekanos ir kova su jomis*, in J. Lebedys, *Lietuvių kalba XVII-XVIII a. viešajame gyvenime*, Vilnius 1976.
59. I. Leinasarė, *Iniciacijos liekanos latvių liaudies papročiuose*, in *Senovės baltų kultūra. Augalų ir gyvūnų simboliai*, Vilnius, Gervelė 1999, 20-37.
60. *Lietuvių padavimai legendos ir sakmės*, sudarė P. Sasnauskas, Kaunas 1998, 175 pp.

61. *Lietuvių parodos apie raganas, velnias, laumes, sudarė V. Vaitkūnas*, Kaunas 1998, 176 pp.
62. E. Liparte, *Labā un launā čūksa latviešu folklorā*, "Latviešu Zinātnu Akadēmijas Vēstis A, 4 (549)", 1993, 32 ss.
63. J.P. Locher, *Lett. Meža māte 'Waldmutter' und ähnliche göttliche Naturwesen*, in *Aspekte baltischer Forschung. R. Eckert zum 65. Geburtstag*, herausgegeben von J.D. Range, München - Greifswald 2000, 174-186.
64. Y. Luven, *Der Kult der Hausschlange*, "Quellen und Studien zur baltischen Geschichte", Band 17, Köln - Weimar - Wien, Böhlau 2000, 499 pp.
65. A. Mažiulis, *Saulės dievinimo atošvaistos Pasarčių- krašte*, Gimtasai kraštas, 2-4(14-16), 1937.
66. V. Milius, R. Repšienė, *Norberto Vēliaus darbų bibliografija*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, 115-140.
67. N. Mikhailov (rec.), *Baltų religijos ir mitologijos šaltiniai. I. Nuo seniausių laikų iki XV amžiaus pabaigos*, sudarė N. Vēlius, Vilnius 1996, 743 pp., "Res Balticae" 1997, 248-250.
68. N. Mikhailov (rec.), N. Laurinkienė, *Senovės lietuvių dievas Perkūnas kalboje tautosakoje, istoriniuose šaltiniuose*, "Tautosakos darbai", IV (XI), Vilnius 1996, 238 pp.; N. Laurinkienė, *God Perkūnas of Ancient Lithuanians. Abstract of the thesis for a habilitated doctor of humanities degree (folkloristic)*, Vilnius 1996, 39 pp., "Res Balticae" 1997, 250-252.
69. N. Mikhailov (rec.), *Naujas stimulas baltų mitologijai tyrinėti* (Rec.: *Baltų religijos ir mitologijos šaltiniai. I. Nuo seniausių laikų iki XV amžiaus pabaigos*, sudarė N. Vēlius, Vilnius 1996, 743 pp.), "Kultūros barai", 12, 1997, 101-103.
70. N. Mikhailov, *Eine slowenisch-prußische lexikalisch-mythologische Parallel: kres / kresze*, "Slovenski jezik - Slovène Linguistic Studies", Ljubljana 1997, 153-169.
71. N. Mikhailov, *Lingvistinė baltų teonimų analizė* J. Lasickio veikale ("De Diis Samagitarum", XVI a. pabaiga), in *Baltų kalbos XVI ir XVII amžiuje. VIII tarptautinis baltistų kongresas. Pranešimų tezės*, 1997 m. spalio 7-9 d., Vilnius 1997, 97-98.

72. N. Mikhailov, *Vieno šaltinio lingvistinės-mitologinės reabilitacijos klausimai: J. Lasickio De Diis Samagitarum (XVI a. pabaiga), "Naujasis židinys"*, 12, 1997, Vilnius 1997, 449-454.
73. N. Mikhailov, *Baltoslovanska mitologija - baltska in slovanska mitologija - slovenska mitologija. Nekaj terminoloških opomb*, "Traditiones", 26, Ljubljana 1997, 77-99.
74. N. Mikhailov, *Baltische und slawische Mythologie. Ausgewählte Artikel*, "Studia mythosemiotica", 1, Madrid, Actas 1998, 165 pp.
75. N. Mikhailov, *Baltische Mythologie. Der aktuelle Zustand der Forschung. Probleme und Perspektiven*, in *Baltistik: Aufgaben und Methoden*, herausgegeben von A. Bammesberger, "Indogermanische Bibliothek", Band 19, Universitätsverlag Carl Winter Verlag, Heidelberg 1998, 409-416.š.
76. N. Mikhailov, *Zu den slawischen "Etymologien" der baltischen Theonyme im Traktat A. Frenzels*, in: *Materialy XXVII mežvuzovskoj naučno-metodičeskoy konferencii prepodavateley i aspirantov. Vypusk 1. Sekcija baltistiki, 10-12 marta 1998 g. Tezisy dokladov*, Sankt-Peterburg 1998, 26.
77. N. Mikhailov, *Ešče raz ob odnom traktate po litovskoj mifologii (Popytka reabilitacii truda Jana Lasickogo o žemajtiskich bogach)* in *Polytropon. K 70-letiju V.N. Toporova*, Moskva 1998, 428-438.
78. N. Mikhailov, *Baltijskie bogi v "serbo-lužickom panteone" A. Fencelja*, in: *Balto-slavjanske issledovanija* 1997, Moskva 1998, 392-399.
79. Mikhailov (rec.), *Lietuvių mitologija*, 2, Vilnius 1997, "Res Balticae", 1999, 269-271.
80. N. Mikhailov, *Einige Anmerkungen zum Begriff "baltisch-slawische" Mythologie*, in *Aspekte baltischer Forschung. R. Eckert zum 65. Geburtstag*, herausgegeben von J.D. Range, München - Greifswald 2000, 206-225.
81. N. Mikhailov, *K odnoj balto-južnoslavjanskoy fol'klorno-ritual'noj formule: lit. laima lémé, ltš. laima nolemj, slvn. sojenice sodijo*, in *Slavjanskij i balkanskij fol'klor, Narodnaja demonologija*, Moskva, Indrik 2000, 193-197.

82. N. Mikhailov, *Nauji žingsniai baltų mitologijos rekonstrukcijoje*, in *Baltistica IX*, 2000, *Starptautiskais baltistų kongress "Baltų valodas laikmetu griežos"*, Riga 2000, 203-205.
83. N. Mikhailov, *Baltoslavų mitologija - baltų ir slavų mitologija - slovėnų mitologija. Keletas terminologinių pastabų*, "Liaudies kultūra", 1, 2001, 7-18.
84. *Mitologijos studijos: Norberto Vėliaus atminimui*, moksl. red. L. Gudaitis, Vilnius 1998.
85. *Mitologiniai-sakraliniai kultūros paveldo objektai*, sudarė V. Vaitkevičius, Vilnius 1994.
86. E. Mugurevič, *Topory i čekany v mifologii baltskikh narodov*, in *Balty v drevnosti i srednjevekov'e: jazyki, istorija, kul'tura. tezisy meždunarodnoj naučnoj konferencii pamjati Egidijusa Banionisa*, Moskva 2000, 43-44.
87. I. Narbutas, *Perkūnas senojoje lietuvių religijoje*. - Bibliogr., "Liaudies kultūra", 4, 1993, 9-10.
88. I. Narbutas, *Senieji lietuvininkų tikėjimai*, Kaunas 1998, 60 pp.
89. L. Nevskaia, *O miforitual'nom kontekste odnogo tipa zagadki*, "Res Balticae", 4, 1998, 195-200.
90. R. Niemis, *Apie lietuvių užkalbėjimus*, iš suomių k. vertė Stasys Skrodenis, "Liaudies kultūra", 1, 1993, 8-10.
91. A. Nikžentaitis, N. Vėlius, *Senosios baltų religijos ir mitologijos šaltiniai: Pilypas de Mazjeras (1327-1405)*, "Liaudies kultūra", 6, 1991, 6.
92. *Norbertas Vėlius*, sudarytojos I. Seliukaitė ir P. Vitkuvienė, Vilnius 1999.
93. G. Pakalns, *Die Vorstellungen von der Welt der Verstorbenen in den lettischen Volksliedern von der Beerdigung*, Riga 1992.
94. L. Pompeo, *Etnografia umanistica ne L'epistola sulla religione ed i sacrifici degli antichi prussiani di Jan Sandecki, Malecki (Meletius)*, "Studia mythologica Slavica", 3, Ljubljana 2000, pp. 63-74.
95. J. Puhvel, *Baltų panteono indoeuropietiškoji struktūra: Iapie svarbiausių lietuvių dievų lyginimą su analogiškais kitų*

- indoeuropiečių dievaisių*, iš anglų k. vertė Milda Keršienė; apie aut. - Norbertas Vėlius, "Liaudies kultūra", 2, 1992, 4-7.
96. A. Putelis, *Folklore and Identity: the Situation of Latvia*, "Folklore", 4, 1997.
 97. E. Rumba, *Latviešu dievība Laima*, in *Vinpus aizspriedumiem, noliegumiem un ilūzijam*, Rīga 1994, 105-151.
 98. A. Sabaliauskas (rec.), *Vladimiro Toporovo knyga lietuviškai* (V. Toporov, *Baltų mitologijos ir ritualo tyrimai*. Rinktinė, sudarė N. Mikhailov, Vilnius, Aidai, 2000), "Liaudies kultūra", 5, 2000, 67.
 99. D. Senvalytė-Kietienė, *Kalvio įvaizdis lietuvių pasakose ir sakmėse*, "Liaudies kultūra", 3, 1998, 15-22.
 100. S. Skrodenis, *Suomių velnio paralelės*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, pp. 41-45.
 101. A. Spekke, *Latviešu gara pasaule*, in E. Dunsdorfs, A. Spekke, *Latvijas vēsture 1500-1600*, Stockholm 1964, 601-641.
 102. B. Stundžienė, *Medžių simbolikos savitumas dainose*, in *Senovės baltų kultūra. Augalų ir gyvūnų simboliai*, Vilnius, Gervelė 1999, pp. 215-236.
 103. A. Švābe, *Ozols un liepa latvju religijā*, "Raksti par latvju folkloru", I, Rīga 1923, 46-81.
 104. V. Toporov (V. Toporovas), *Vilnius, Wilno, Vil'na: miestas ir mitas: Bibliogr.* - B. d., "Liaudies kultūra", 4, 1992, 35-37; 5, 1992, 30-35; 6, 1992, 31-36.
 105. V. Toporov, *Appunti sulla mitologia baltica*, "Res Balticae", 4, 1998, 39-66.
 106. V. Toporov, *Baltijskie dannye k rekonstrukcii balto-slavjanskogo mifologičeskogo obraza zemli-materi - Zem8ā & Mātē*, "Res Balticae", 4, 1998 159-193.
 107. V. Toporov, *K rekonstrukcii balto-slavjanskogo mifologičeskogo obraza Zemli-Materi *Zem8a & *Mātē (*Mati)*, in: *Balto-slavjanskie issledovanija 1998-1999*, XIV, Moskva 2000, 239-371.
 108. V. Toporov, *Baltų mitologijos ir ritualo tyrimai*; Rinktinė, sudarė N. Mikhailov, Vilnius, Aidai 2000, 359 pp.

109. J. Trinkūnas, *Of Gods and Holidays, The Baltic Heritage*, Vilnius 1999, 214 pp.
110. J. Trinkūnas, *Baltų tikėjimas. Lietuvių pasaulėjauta, papročiai, apeigos, ženklai*, Vilnius 2000, 128 pp.
111. J. Tumelis, N. Vėlius, *Kalimachas P. Kardinolo Zbignevo gyvenimas ir būdas (1479-1480): Senosios baltų religijos ir mitologijos šaltiniai*, "Liaudies kultūra", 2, 1992, 8-9.
112. V. Urbanavičius, *Šliaužojanti Dievybė*, "Mokslas ir gyvenimas", 7, 1985, 13-14.
113. E. Usačiovaitė (red.), *Senovės baltų kultūra. Augalų ir gyvūnų simboliai*, Vilnius, Gervelė 1999, 373 pp.
114. E. Usačiovaitė, *Įvadas*, in *Senovės baltų kultūra. Augalų ir gyvūnų simboliai*, Vilnius, Gervelė 1999, pp. 7-18.
115. E. Usačiovaitė, *Augimo samprata tradicinėje lietuvių kultūroje*, in *Senovės baltų kultūra. Augalų ir gyvūnų simboliai*, Vilnius, Gervelė 1999, pp. 38-139.
116. J. Ūsaitytė, *Padavimai apie nugrimzdusias gyvenvietes ir žmones: tikrovės interpretavimas*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, pp. 46-55.
117. D. Vaitkevičienė, *Duonos gimimas*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, pp. 56-61.
118. V. Vaitkevičius, *Senosios Lietuvos šventvietės: Žemaitija*, Vilnius 1998, 741 pp.
119. S. Valentas, *Baltų teksto rekonstrukcija*, in *Baltistica IX*, 2000, *Starptautiskais baltistų kongress "Baltų valodas laikmetu griežos"*, Rīga 2000, 332-333.
120. S. Valentas, *Rekonstrukcija èposa baltov: neudači i perspektivy*, in: *Balty v drevnosti i srednjevekov'e: jazyki, istorija, kul'tura. tezisy meždunarodnoj naučnoj konferencii pamjati Egidijusa Banionisa*, Moskva 2000, 13-14.
121. N. Vėlius, *Laimės vaizdinys lietuvių tautosakoje*, in *Spalio revoliucija ir visuomeninių mokslai Lietuvoje*, Vilnius 1967, 578-583.

122. N. Vélius, *Laumės lietuvių liaudies sakmėse ir tikėjimuose*, "Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai. A serija", 3, 1967, 123-151.
123. N. Vélius, *Sverh''estestvennye sushchestva v litovskich mifologičeskikh skazanijach*, Avtoreferat, Moskva 1968, 18 pp.
124. N. Vélius, *Etiologinės sakmės. Mitologinės sakmės*, Vilnius 1970.
125. N. Vélius, *Aitvaras*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 1, Vilnius 1976, 95.
126. N. Vélius, *Aušrinė*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 1, Vilnius 1976, 493.
127. N. Vélius, *Bangpūtys*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 2, Vilnius 1977, 8.
128. N. Vélius, *Burtai*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 2, Vilnius 1977, 236-237.
129. N. Vélius, *Burtininkas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 2, Vilnius 1977, 336.
130. N. Vélius, *Deivė*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 2, Vilnius 1977, 614.
131. N. Vélius, *Dievaitis*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 3, Vilnius 1978, 76.
132. N. Vélius, *Dimstipattis*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 3, Vilnius 1978, 92.
133. N. Vélius, *Gabija*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 3, Vilnius 1978, 571.
134. N. Vélius, *Gabjauja*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 3, Vilnius 1978, 571.
135. N. Vélius, *Giltinė*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 4, Vilnius 1978, 90.
136. N. Vélius, *Kaukas, pūkis, vyrukas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 5, Vilnius 1979, 378.
137. N. Vélius, *Krivas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 6, Vilnius 1980, 192.
138. N. Vélius, *Krivių krivaitis*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 6, Vilnius 1980, 192.

139. N. Vélius, *Laimės*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 6, Vilnius 1980, 325.
140. N. Vélius, *Laukpatis*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 6, Vilnius 1980, 391.
141. N. Vélius, *Lauksargis*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 6, Vilnius 1980, 391.
142. N. Vélius, *Lasickis Jonas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 6, Vilnius 1980, 365.
143. N. Vélius, *Lizdeika*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 7, Vilnius 1981, 83.
144. N. Vélius, *Manhartas Vilhelmas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 7, Vilnius 1981, 226.
145. N. Vélius, *Medeinė*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 7, Vilnius 1981, 352.
146. N. Vélius, *Medžių kultas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 7, Vilnius 1981, 368.
147. N. Vélius, *Ménulio kultas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 7, Vilnius 1981, 409.
148. N. Vélius, *Miškinis, girinis*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 7, Vilnius 1981, 532.
149. N. Vélius, *Perkūnas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 8, Vilnius 1981, 562.
150. N. Vélius, *PPIkulias, Poklius*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 8, Vilnius 1981, 621.
151. N. Vélius, *Ragana*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 9, Vilnius 1982, 309.
152. N. Vélius, *K rekonstrukcii kul'tury drevnih baltov*, in *Balto-slavjanskie ètno jazykovye otnošenija v istoričeskom plane. Tezisy dokladov vtoroj balto-slavjanskoj konferencii*, Moskva 1983, 7-8.
153. N. Vélius, *Saulės kultas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 10, Vilnius 1983, 309.
154. N. Vélius, *Baltyjskija i slavjanskija adpavednasci litouuskaga fal'klornaga vjal'njasa (čorta)*, in *Byt i kul'tura belarusau. Tezisy dakladaū navukovaj kanferencyi*, Minsk 1984, 74-76.

155. N. Vėlius, *Ugnies kultas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 12, Vilnius 1984, 508.
156. N. Vėlius, *Vaidila, Vaidilutė*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 12, Vilnius 1984, 621-622.
157. N. Vėlius, *Vėlė*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 13, Vilnius 1984, 135.
158. N. Vėlius, *Velnias*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 13, Vilnius 1984, 140.
159. N. Vėlius, *Žynys*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 13, Vilnius 1984, 533.
160. N. Vėlius, *Žvorūnas*, in *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 13, Vilnius 1984, 565.
161. N. Vėlius, *Velnias lietuvių tautosakoje ir mitologijoje*, "Mokslas ir gyvenimas", 10, 1985, 26-27.
162. N. Vėlius, *Kaip atsirado žemė. Lietuvių etiologinės sakmės*, Vilnius 1986.
163. N. Vėlius, *Sužeistas vėjas. Lietuvių liaudies mitologinės sakmės*, Vilnius 1987.
164. N. Vėlius, *The World Outlook of the Ancient Balts*, Vilnius 1989, 324 pp.
165. N. Vėlius, *Senovės lietuvių religija ir mitologija*, "Jaunimo gretos", 2, 1989, 36-37.
166. N. Vėlius, *Velnias*, in *Religijotyros žodynas*, Vilnius 1991, 397-398.
167. N. Vėlius, *Teodoras Narbutas - lietuvių mitologijos tyrindtojas*, in T. Narbutas, *Raštai*, t. 1, *Lietuvių mitologija*, Vilnius 1992, 18-46.
168. N. Vėlius, *Religia i mitologia dawnych Litwinów*, "Konteksty", 3-4, 1993, 3-4, 123-132.
169. N. Vėlius, *Baltų mitologija iš sakalo skrydžio*, "Tautosakos darbai", 3 (10), 1994, 11-21.
170. N. Vėlius, *Velnias ir Aušrinė*, in *Lietuvos mokslas*, Vilnius 1994, 116-129.
171. N. Vėlius, *Jonas Basanavičius - mitologas [darbų apžvalga]*, "Liaudies kultūra", 1, 1996, 8-9.

172. N. Vėlius, *Baltų religijos ir mitologijos šaltinių pobūdis*, "Liaudies kultūra", 4, 1996, p. 2-8.
173. N. Vėlius, *Mitinė leksika Jokūbo Brodovskio žodyne*, "Tautosakos darbai", 5 (12), 1996, 67-71.
174. N. Vėlius, *Gotfrydas Ostermejeris - lietuvių mitologijos tyrindtojas*, in G. Ostermejeris, *Rinktiniai raštai*, Vilnius 1996, 5-9.
175. N. Vėlius, *Marija Gimbutas: The Investigator of Baltic Mythology*, "Journal of Indo-European Studies", 17, 1996, 181-190.
176. N. Vėlius, *Apie lietuvių sutartinių priedainio lado semantika*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, pp. 22-27.
177. N. Vėlius, *The World of Mythological Legends*, in N. Vėlius, *Lithuanian Mythological Tales*, Vilnius 1998.
178. N. Vėlius, *O semantike pripeva lado v litovskih sutartinēs*, in: *Baltslavjanskie issledovanija 1998-1999*, XIV, Moskva 2000, 189-198.
179. V. Viķe-Freiberga, *Kosmologinė Saulė: šis pasaulis, anas pasaulis ir saulės kelias tarp abiejų*, iš latvių k. vertė Dainius Razauskas, "Liaudies kultūra", 1, 1998, 42-50.
180. V. Viķe-Freiberga, *Stebuklinga saulė ir saulės mitai*, iš latvių k. vertė Saulė Matulevičienė, "Liaudies kultūra", 3, 1991, 16-21.
181. Vildžiūnas, *Istorikai apie senąją lietuvių religiją ir mitologiją: Tyrimų kritika ir atsinaujinimo viltis*, "Naujasis Židinys / Aidai", 7-8, pp. 383-387.
182. R. Volkaitė-Kulikauskienė, *"Žirgų kapai" ir jų simboliai senovės lietuvių laidošenoje*, in *Senovės baltų kultūra. Augalų ir gyvūnų simboliai*, Vilnius, Gervelė 1999, pp. 306-334.
183. A. Vyšniauskaitė, *Lietuviai IX a. - XIX a. vidurio istoriniuose šaltiniuose*, Vilnius 1994.
184. E. Wagneris, *Prūsijos lietuvių, gyvenančių įsruties ir Ragainės apskrityje, buitis ir papročiai (1621)*, Vilnius 1999, 82 pp.
185. E. Welsford, *Serpent-Worship (Teutonic and Balto-Slavic)*, in *Encyclopaedia of Religion and Ethics*, XI, Edinburgh 1920, 419-423.
186. M. Zav'jalova, *Lietuvių ir rusų užkalbėjimų nuo gyvatės pasaulio modelių palyginimas*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, pp. 62-107.

187. M. Zav'jalova, *Balto-slavjanskij zagovornij tekst: lingvističeskij analiz i kartina mira (na materiale litovskih i belorusskikh lečebnyh zagovorov)*, Moskva 1999.
188. M. Zav'jalova, *Koncept bolezni v belorusskoj i litovskoj zagovornoj kartine mira*, "Res Balticae", 6, 2000, 161-173.
189. M. Zav'jalova, *Otraženie nekotoryh osobennostej postroenija zagovornoj kartiny mira v strukturnoj organizacii teksta (na materiale litovskih zagovorov)*, "Studia mythologica Slavica", 3, Ljubljana 2000, pp. 173-186.
190. M. Zav'jalova, *Model' mira v litovskih i russkih zagovorah "ot zmei"* (sopostavitel'nyj analiz), in: *Balto-slavjanskie issledovaniya 1998-1999*, XIV, Moskva 2000, 197-238.
191. A. Žičkienė, *XIII-XVII a. rašytiniai šaltiniai apie raudojimo būdus*, "Tautosakos darbai", IX (XVI), 1998, pp. 171-176.

Preliminäre Materialien für eine Bibliographie der baltischen Mythologie (1900-2000). II.
P.U. Dini (Pisa), N. Mikhailov (Udine)

Die Verfasser fügen zusätzliche Materialien zur preliminären Bibliographie der baltischen Mythologie (914 Positionen) hinzu, die vor vier Jahren in "Res Balticae", 3, 1997 veröffentlicht worden ist.

Res Balticae 7, 2001, pp. 117-130.

ARCHIVUM II

DA LIONARDO CHODZKO (1831):
DELLA LINGUA LITUANA, E PARTICOLARMENTE
DEL DIALETTO SAMOGIZIO.

a cura di P.U.D.

RELAZIONE
STORICA, POLITICA, GEOGRAFICA, LEGISLATIVA,
SCIENTIFICA, LETTERARIA, &c.
DELLA
POLONIA
ANTIQA E MODERNA
ULTIMAMENTE PUBBLICATA
PER LA CURA DI
LIONARDO CHODZKO
Prima Traduzione Italiana
TOMO II.

Livorno
DALLA TIPOGRAFIA DI G. P. FOZZOLINI, E C.
1831.